

LIBERTATEA

Decoramentul la „Libertatea”: 50 Lei pe an.

Pentru țărani, prețul foilor e scăzut la numai 10 Lei pe an, 16 Lei pe 6 luni, 8 Lei pe 3 luni. „Foaia Interesantă” și „Plugarul Luminat” li-se dau gratuit.

FOAIE PENTRU POPOR

Apare în fiecare Joi

Director: Pr. IOAN MOȚA

Pentru Americani: „Libertatea”, „Foaia Inter.” și „Plugarul Lum.” pe un an 3 dollari. Banii se trimit la dl Iohn I. Savu, 1. Main Str. Warren, Ohio. Foile la Orăștie se dă de știre prin o carte postală.

Naștere, Renaștere.

De ce ne bucurăm în totdeauna și așa de mult, de Nașterea realui Christos și o cântăm și o slăvim și legăm atâtea cântece dulci de venirea ei?

Doar pentru-că aduce bucurie celor mici și celor mari, celor mici prin darurile aruncate lor din cer de Moș-Crăciun, celor mari prin cântecele întăritoare de credință a colindătorilor?

Apoi da, pentru asta, *mai ales pentru asta din urmă, ne bucurăm!*

Nainte de a se naște Isus Christos, un nor uriaș, negru, al credințelor greșite și a moravurilor păgâne, învăluia fața a tot pământul, și lumea se înecă, se sufocă, în aerul îmbăcsit al acelor credințe și moravuri.

Isus pogorându-se pe pământ, a luat în sfânta Sa dreaptă făclia uriașă a luminei celei curate, care, spărgând împărăția întunerecului, luminează zările până departe... Ochii celor buni fură cuprinși de bucurie mare că văd aceea ce, orbecând prin întunec, atâtea doriau, iar de vorbele ce auzau curgând de pe sfințele Lui buze, mai mult decât ochii se lumineau inimile lor și se înălțau spre Domnul. Căci simțau că se renășteau la o viață nouă!...

Și de câte ori ni-se aduce aminte de această renaștere, venită qmenimei prin Nașterea lui Isus Christos, totdeauna ne bucurăm. Și ne vom bucura până la sfârșitul veacurilor. Și o vom sărbători cu ospăț voios în casele noastre, totdeauna.

Dar, întorcându-ne privirea dela priveliștea cea mare cuprinzătoare a toată lumea, la lumea mai mică a neamului nostru românesc, — oare el nu sporește încă cuvintele pentru cari să ne bucurăm de Nașterea de azi?

Noi așa vedem și credem, că — *da!*

Uitați-vă bine, frați țărani, în trecutul nostru cel mai apropiat. Numai înainte de război cu un an, cu doi. — Și ce veți vedea?

În vechiul Regat, poporul românesc foarte puțin luat în seamă de către cei ce țineau frânele puterii, și gros vâl de neștiință și neputință în jurul lui.

La noi în Ardeal, mai rău și ca în Regat. Aci, cu popor cu domni cu tot, eram ținuți cu gâtul într'un jug de umilire, pe care nu-l mai puteam suferi.

În Bucovina, tot cam așa. În Basarabia — mai rău ca ori-unde.

Războiul fu pentru neamul nostru Botezul cel mare la Râul Iordanului, doar că pe acel râu nu curse apă, ci sânge, în care se scaldă trupul, dar și sufletul neamului românesc!

Când ieși din acest Botez al Incercării dela Domnul, — poporul nostru se simți cu totul altul: și în vechiul Regat, și la noi în Ardeal, și în Bucovina, și în Basarabia!

Cea dintii mare urmare o simți în aceea, că se văzu unit tot la un loc. Acum, știindu-se mai mult adunat împreună, începă a i-se umplea peptul de mai multă încredere în sine, a se pătrunde de însemnătatea sa proprie, a-și înălța fruntea spre cer și a stă mai drept în fața lumii, a celei de departe, ca și a celei de aproape.

Ar fi greșit foarte, cel-ce ar crede, că cu poporul de azi, se mai poate umbla ca și cu cel de acum 7—8 ani.

Nu. Acest popor s'a renăscut și se renaște întruna, — zi de zi făcându-se tot mai frumos, tot mai luminat, tot mai vrednic de-a fi ținut alături de aleșii săi, nu jos pe pământ, în țărână și umilință.

Sau ce altceva înseamnă zbuclumările acestea furioase (unii le zic sălbatece) din Sfatul țării, din adunările de obște, unde o mână de fii inimoși și cu suflet nou născut, pășesc dârji și neînduplecați, în fața celor ce vor să mai cârmuiescă neamul și țara tot după vechiul tipic de domn și slugă? Și nu vedeți că și cei mai îndărătnici luptători

pentru vechiurile moravuri, cad în luptă față de ceata mică și vitează a celor buni?

Ei, bine, aceste zbuclumări sunt toate foarte îmbucurătoare, foarte de folos. Ele sunt ca zbaterile în durerile nașterii a celei, care va da în curând lumii o viață nouă!

Maica Națiune Română se zbate și ea, prin fiii săi cei buni, ca să se renască la o viață cu totul bună și nouă, — și până să scape de răutățile cele vechi, are încă dureri, are suferințe, are clipe amare.

Dar — *nașterea la noua viață bună, va urma!* Cei ce înțeleg tainicele rosturi ale vremilor, să nu-și piardă nădejdea, să stăruiască numai, ca *numărul celor buni să tot sporească*, — și cu atât mai curând veni-va mântuirea!

Iaca de ce îndoită este bucuria noastră, a poporului românesc, în jurul acestei Nașteri a Domnului Christos. Și iaca pentru ce, noi plini de nădejde intrăm azi iară în casele fraților nostri țărani, dorind celor ce ca și noi cred și nădăjduesc, ca:

*Nașterea lui Christos
Să le fie de folos!*

Pe aiurea și pe la noi...

— Ce spune un Francez despre noi —

D. Tacit Delort, Inginier francez, a făcut o călătorie și prin Ardealul nostru și prin vechiul Regat. Nainte de a pleca din țară, și-a spus părerea despre noi și țara noastră așa:

«Aveți o țară minunată, plină de bogății, dar în care — se muncește foarte puțin! La București în deosebi, fiecare caută să speculeze, nu să muncească aceea ce are. Cel ce are un loc, o mină (băisag), o pădure, nu merge să lucreze în mină, în pădure, în câmp, ci umflându-i prețul, vrea s'o treacă din mână 'n mână, trăind din prisosul câștigat la preț, fără o muncă faptică.

«La noi în Franța lucrul s'a luat de toți și se muncește întins!»

Cuvintele Francezului sunt pline de înțelepciune. Să le înțelegem cu toții, dacă ni-l cu adevărat dragă această țară.

Știri politice

Ce va fi?

Face mare bătaie de cap mesecătorilor li oala cu boscoanele politice dela București, că încotro să tragă ruda carului politic? Și precum despre oala cu boscoane nu poți ști ce îți scoate vrăjitoarea din ea, așa nu poți ști ce-o să iasă din frământările politice dela București. Iaca până acum ce se poate spune:

— Guvernul Take Ionescu nu s'a întărit prea mult. Totuși noli ministri cred că pot sta la cârmă, macar până fac legea cea nouă de alegeri și schimbă legile de dări, mai ușurându-le.

Ei umblă foarte mult după Partidul Național, ca nu numai să se întoarcă în statul țării, ci să primească a da vre-o 4 ministri guvernului Take Ionescu, prin ce-l ar asigura o viață mai lungă. Partidul Național însă nu s'a putut hotărî să intre în guvern, căci conducătorii lui spun: Dorim ca noul guvern să-l dea țării un parlament ieșit din alegeri libere, oglindind voința curată a poporului, a țării! Noi nu lăcomim cu ori-ce preț la putere. Ori luăm parte la un lucru bun, care să însemneze un pas înainte, spre bine în viața de obște a țării, în cârmuirea ei, ori mai bine stăm de-o parte!

— Tocmai pentru această ținută cinstită, nelăcomoasă, are dl Maniu și Partidul Național atâtea trecere, și toți se uită spre el, ca spre un arătător de cias, care spune pe ce vreme trăim.

— Liberalii spun că ei se leagă să primească puterea singuri, ba o chiar cer numai pentru ei! Toată lumea crede, că încercarea Liberalilor ar fi prea îndrăznească. A trecut vremea, ca țara mărită să mai fie condusă de un singur partid, de câțiva oameni ce merg pe-o mână. Cel puțin în ce privește Ardealul, credem că nu ar izbuti încercarea.

Liberalii stau în fața a două lucruri cu puțință: Dacă primesc singuri puterea și fac alegeri alevea libere (slobode), pot cădea în ele; — iar dacă vor face alegeri pline de sîmlicii și volnicii, chiar ieșind biruitori, au căzut iară. Căci ar fi așa de urgisiți și aci, încât n'ar putea cârmul țara cu pace nici ei mai mult ca generalul Averescu, care și el pentru volnicii de cari s'a folosit, a căzut.

— Noul ministru al Ardealului, dl *Cains Brediceanu*, a și spus-o într-o vorbire cu un redactor dela ziarul »Dacia« din București. D sa a zis:

„Pentru o statornicie a stărilor și pentru liniștirea lumii adânc nemulțămite, e de lipsă o *contacrare a Partidului Național*, fiindcă acest partid cunoaște adevăratele nevoi ale Transilvaniei și e cerut de toți cari vor o caldă alipire între fiil României Mari.

„Vă repet, că Partidul Național este singurul chemat să aducă liniștea și să stabilească lucrurile în Transilvania...”

— In Partidul Țărănesc s'au ivit, spre părerea de rău a noastră a tuturor care l'am avut așa drag acest partid și am lucrat așa de bucuros cu el până 'n mână an de zile, — s'au ivit neînțelegeri, — pentru C. Stere, chiar așa cum o prevedeam noi într'un număr trecut. Cifiva membri fruntași ai partidului, și-au arătat nemulțămirea și îngrijorarea de viitorul partidului țărănesc pentru imbulzirea lui C. Stere spre conducerea partidului. Asta l'a supărat pe mindrul om așa de mult, că, plecând dela adunare, s'a pus în pat, de necezi! Cum se poate ca cineva să înceapă a l cerceta și a-l cerne? Cînd mîna-z l'au chemat cifiva pretint să vie de nou la sedință, a spus că simte nevoia de a sta încă vre-o zi în pat.

Doi fruntași țărăniști, profesorul universitar Panaitescu și dl Dobrescu, decanul (Președintele) Advocaților din București, au trimis dlui Mihalache înștiințere în scris, arătîndu-i că ei au mers cu Partidul țărănesc până l'au văzut umblînd pe căi înțelepte și fără greș (cit a mers în frăție cu dl Iorga și cu Partidul Național). Dar acum văzînd că o cotește pe căile lui Stere, cari sunt căi revoluționare, și potrivnice Casei Domnitoare, — el nu-l mai pot urmă.

Și cel doi fruntași se dovedesc prin asta de o părere cu noi: Cu Mihalache li-a fost drag, într'un partid țărănesc cu suflet curat, dar cu noli îndrumători, cari au alte gânduri, nu mai pot merge împreună.

— Soarecii de pe corabie, fag ciud simt că aceea se scufundă. Așa și mulți dintre cei cocoșiți pe corabia dlui general Averescu, până erau grăunțe pe ea. Iacă ce celim prin foi („Viitovul” 23 Dec.).

„Senatorul Iun. Hodoștu de Aiud Blej, și deputatul de Ciuc Mih. Dobrescu, au ieșit din Partidul Poporului și s'au înscris în partidul Liberal (despre care cred că va veni în curînd la putere, în locul celui părăsiti).

Firește, bărbați politici odată!

Câji suntem?

Conducătorii oficiului de Statistică (numărătoare de tot felul) pentru Transilvania, Bănat și Crișana, aflător la Cluj, dăli C. Martinovici și N. Istrate, au tipărit un „Dicționar al Transilvaniei”, în care arată cam cum stau neamurile din hotarele alipite la România. Scriitorii spun că nu

mărdăloarea nu e prea deplină lămuritoare a adevărului, întrucât au simțit ei înșiși pe mulți s'ubjași rămași încă dela Unguri, cum făceau aceleși răutăți ca sub Unguri, anume mărînd numărul Ungurilor și ascunzînd câte ceva din al Românilor, așa că adevărul deplin, despre aceea, căji Români suntem în aceste hotare rupte din Ungaria, nici azi nu e cunoscut întreg. Totuși, iată ce arată numărătoarea cea nouă, chiar și așa cu cu scăderi cum e:

Înainte de război eram în aceste hotare, 5 milioane și 1.86 de mil locuitori.

Acum s'au mai găsit numai 5 milioane și 114 mil, cu 72,000 mai pușini. Ceea-ce se prea poate, avînd în vedere perirea în război și împușinarea nașterilor în vremea asta.

Din acești locuitori erau:

În 1910: 2 milioane și 802 mil Români, ceea-ce făcea 54 la sută față de toate celelalte neamuri la olăliă socolite.

În 1920, s'au aflat 2 milioane 930 mii Români, sau 57% la sută din numărul întreg al locuitorilor. De fapt cînd se va face o numărătoare în bună rînduială, vom afla că Români sunt și mai mulți.

Unguri erau în 1910: 1 milion 643 mil, sau 31% la sută, în 1920: 1 milion 305 mil, sau 29% la sută, — scădere ce vine din faptul că unii au trecut în Ungaria, dar mai ales că... Jidanii n'au mai fost numărași între Unguri, cum îi numărau ei!

Germanii (adecă Sașii din Ardeal, cu Șvabii din Bănat și Nemții de prin Crișana la un loc) s'au aflat 536 mil, Evrei 181 mil iar alte neamuri (Slavi, Țigani și alții) 199 mil.

În zece ani neamul românesc va face 75 la sută în această țară, iar celelalte vor fi, în asămănare, tot mai puține.

UNELE--ALTELE

Di prof. N. Iorga,

a fost poștit de Universitatea cu mare nume din Oxford (Anglia), ca să meargă să șină acolo mai multe lecții din istoria răsăritului, privind așa de aproape pe Români, pentru studenții dela acea Universitate, cari doresc a cunoaște tot mai bine țara noastră.

În Rusia

conducătorii bolșevici își bat capul cu aceea, că oare cum ar putea scoate țara din halul, din fundul mocirlei, în care au scufundat'o?

Că guvernul abia mai are la îndemînă vre-o 30 milioane ruble în aur, și el tipărește pe fiecare zi bani noi de hîrtie de 100 milioane!

Ei cer stat și ajutor solilor țării streine. Iar acela spun, că numai așa s'ar putea ieși la liman, să se tipărească un solu, nou de bani, lucrăți sub scutul și chezeșia (garanția) statei streine, — și aruncînd în foc toată

pleava de roble ce se vîntură arl prin țară.

La așa o rușine au condus o țară mare și bogată ca Rusia, mișelii bolșevici (zi și jidanii) cari puseră mîna pe cămașele nenorocite țări!

În Germania

e tot mai viată temerea, că și industria lor germană (lucrările fabricelor), va trece prin o mare criză (strîmtoare, nepușină de a lucra cât s'ar cădea), — căci se simte tot mai mult lipsa cărbunelui!

Înainte vreme Germania avea cărbune din belșug pentru fabricatele sale, ba putea da și altor țări, — căci îi dădea Alsajia Lorena din greu, și Silezia. Azi Alsajia Lorena e a Franței, iar din Silezia 80 de părți din o sută, s'a dat Poloniei și abia 20 de părți i au mai rămas Germaniei! Tot așa a căpătat Polonia 70 la sută din oțelul cel mult și bun Sileziei și din alte materiale ale pămîntului aceluia, pe care până la război îl folosea Germania și înflorea industria ei (cada fabricelor ei).

Lipsa cărbunelui în Germania se arată, de pildă, în mersul trenurilor, cari s'au împușinat cam la jumătate!

Atelierul de țesetorie din Orăștie.

E unul din așezămîntele noastre românești, de care suntem mai mândri. Renumele și l'a stabilit încă înainte de război. Iar acum, redeschis de abia un an de zile, ca proprietatea Reuniunii Femeilor Române din Orăștie, a luat un avînt neașteptat de îmbucurător.

A început cu numai două țesătoare, și azi lucrează cu 18 femei și fete. Are comande dela cele mai înalte case, iubitoare de țesături naționale în camerele lor. Scriitori pline de laudă și de mulțumită primește zilnic dela cei ce își capătă obiectul pregătit aci: covoare, periașe de canapele, perdele, mășarișe, etc.

Din venitul ce-i rămîne, Atelierul dă premii pentru fete la școală; ajutură Orfelinatul de aici, și imparte ajutoare la fete sărace.

Dănd fitecărui ce i se cuvine, cu drag trebuie să recunoaștem, că în înfăta linie hărnicia țărăncelor noastre cari lucrează în acest Atelier, e ce-l face să fie iubit și căutat, iar apoi zelul cu adevărat apostolic al neobositei doamne Victoria Dr. Erdeli, Prezidenta „Reuniunii”, care e aproape din zori până în noapte la Atelier, în mijlocul lucrătoarelor, a țesătoarelor, și diriguește și supraveghează acurata executare. Asemenea face mult pentru Atelier dna Casieră Ana S. Vlad, iar membrele din comitet merg pe rînd de fac inspecție. De aceea lucrul merge foarte bine și face cinste doamnei Prezidente, ca și hărnicelor d-sale ajutoare.

DIN BIHOR

Tot mai sunt Români cari merg la școlile ungurești!

În cercul Direcțiunii regionale (ținutale) pentru învășmînt, dela Oradia Mare, Bihorul cu părțile lui, se găsesc azi următoarele școli medii (gimnazii, Licee):

8 Licee de stat, dintre cari 1 (cel din Salonta) cu limba de învășmînt ungurească, celelalte cu limba românească (între ele 2 sunt de fete). În aceste Licee de stat sunt 2055 elevi, între cari 1610 Români, celelalte 445 de alte nații.

Românești mai sunt 2 Licee unul de băieți, altul de fete, (în Beiuș), cu 553 elevi:

Elevii Români sunt cu 215 mai mulți ca în anul trecut.

Ungurești mai sunt (afară de cele de stat din Salonta) încă 3 Licee romano-catolice, dintre cari unul e de fete. În ele sunt 1812 elevi. — Printre core se mai găsesc și 92 elevi români, gr. cat și gr. or., și 492 Elevii. — Liceele reformate ungurești, sunt 3, dintre cari unul e de fete, cu 1205 elevi, între cari 300 evrei. — Apoi un Liceu evreesc, cu 312 elevi.

Avînd în vedere că și în părțile Bihorene, Români sunt mai mulți decît streinii, și că totuși elevii români în Liceele românești sunt 2608 și 92 în cele streine, de tot 2700, iar în Liceele ungurești și cel șidovesc, sunt 3529 elevi și 256 la cele românești, de tot dară 3585 elevi, — e semn, că ei își dau mai fore copiii la școală ca noi.

Asta ar trebui să ne supere, dar nu ne supără. Avînd în vedere că în trecutul prea apropiat, noi n'aveam acolo decît un singur Liceu românesc, cu vre-o 400 elevi apoi alți vre-o 300 prin Liceele ungurești, iar azi avem 7 Licee românești cu 2700 de elevi, e un spor așa de mare față de trecut, — încât mășemim lui Dumnezeu pentru ei! Și sporul nostru crește an de an, — și lor va scădea an de an, până se va stinge aproape...

Că Evreii se imbulzesc în Liceele ungurești, fie și romano-catolice, mai bine ca în cele românești, — arată ce înimă iubitoare de nota patrie română, au Jupunii... Se șinem seamă de aceste arătări, ca să știm ce șinută suntem datorii să avem și noi față de ei.

Nu-i pace!

Între Turci și Greci

mai arde focul urei și al războiului. Au stat de vre-o jumătate de an pe loc privindu-se furioși unul pe alții din tranșee, — dar acum iar s'au încărcat în unele puncte Turcii alungă pe Greci mai luîndu-le câteva șanșuri.

Din pricina mersului prost al războiului, la Atena (capitala Greciei) luptele între partidul politic al Regelui Constantin (cumnatul Keizerului) și partidul marelui Venizelos, care câștiga numai cu veza sa mai mult decît toată armata grecească, — sunt iarăși foarte vii. Patimile s'au aprins de nou și e teamă că vor izbucni tulburări cari să zgudue tronul de sub Constantin.

În Egipt,

fară sub stăpînirea Angliei, — sunt tulburări primejdioase. Zaghoul-Pașa, un cap al naționaliştilor e-

gipleni, a fost exilat (scos din țară) de deregătorile engleze. Din prilejul ducerii lor spre holari, s'au făcut mari manifestații (arătări de dragoste pentru ei și de ură pentru deregătorii). — La Suez deregătorile engleze au vestit „stolarul” (legea marșală, legea cu judecată scurtă de război).

Între Italia și Sârbia

s'au iscat o primejdioasă reînțelegere. Mai mulți soldați italieni de pe vaporul „Ribori”, dându-se jos în orașul de țarm de mare Sebenico, au fost atacați de o mulțime de Croați. În încercare mai mulți italieni au fost răniți.

Italia a trimis îndată trei vase de război în fața orașului. Guvernul sârbesc cere, ca vasele italiene să iasă îndată din apele sârbești, căci altfel nu poate face liniște și pace.

E încordare și fervebre mare, căci cele două popoare (italienii și sârbii) se urăsc pentru Marea Adriatică, esupra căreia și unul și altul ar dori să fie numat el domni!

Convocare.

Conform hotărârii adusă în comitetul Central Județean în 21 Nov. 1921 în Orăștie, prin această convocăm:

Adunarea generală

a Asociației Invățătorilor din județul Hunedoara pe 13/26 Ian. 1922 (Joi după Bobotează) în școala prim. de stat în Deva, cu următorul program:

1. Deschiderea adunării.
2. Raportul secretarului Nic. Voina.
3. Raportul cassarului Ioan Fleșeriu.
4. Importanța și mijloacele mai ducătoare la scop a cercurilor culturale de Anghel Costanlinescu și Nic. Voina.
5. Ce sînuță să aibă învățătorimea față de desfășurările actuale politice. Discuție generală.
6. Alegerea biroului, comitetului centrului jud. și a trei membrii în consiliu gen.
7. Propuneri. (Propunerile să se înainteze secretarului cu cel puțin 24 ore înainte).

Sunt rugați toți On. frații colegi a lua parte la această adunare, pentru că față de cei ce vor lipsi fără motive binecuvântate — să vor lua măsuri.

Vaidel, la 28 Dec. 1921.

Nicolae Botean, v. prezident. Nicolae Voina, secretar.

Ca Bucureștii să rămână capitală.

De'ndată ce a fost vorbă de întregirea României cu țările vecine, s'a născut și întrebarea: Mai poate orașul București să rămână capitală (orașul cu scaunul de domnie) al Țării?

I se bagă de vină două lucruri: întâi că prea zace la o parte a țării, la marginea ei de Miazăzi, a doua că nu are apă mare, cu ajutorul căreia corăbii să poată veni până la el, aducându-l mărfurile cu cheltuielă puțină. Toate orașele cu dezvoltare mare și ajunsse mari, sunt în apropiere de ape mari.

De aceea lumea începuse a vorbi tot mai stăruiitor de aceea,

că țara noastră, trebuie să se gândească la o altă capitală, care să aibă și apă mare în apropierea ei. Unii vorbeau de orașul Galați, că ar fi foarte potrivit, fiindcă la el ajungi și pe Dunăre și pe Marea Neagră; alții ziceau, că decât Bucureștii ar fi mai potrivită și Alba-Iulia, fiind la mijlocul țării și avînd lângă ea Marășul, care ar putea fi regulat ca să vină din Tisa vapoarele pe el până aci. Doar vechii Romani aci au așezat Capitala Daciei (și nu la Sarmisegetuza, între munți).

Dar Bucureștenii s'au sufluat și se luptă din răspuțeri, ca Cetatea lui Bucur să rămână și mai departe capitala țării, orașul cu scaunul de domnie.

Nare apă? zic ei. Stai să l-o dăm. Iar când va avea o, atunci depărtarea pentru unele laturi ale țării, nu mai hotărăște, căci avînd apă mare, poate ajunge la mărfuri țestine și atunci e oraș biruitor chiar în negoș, între cealalte orașe ale țării!

De aceea iacă cu ce gând umblă Bucureștenii:

Apa râului Argeș să fie folosită în acest scop. Va fi regulat Argeșul așa fel, ca pe el să poată veni lemnele de foc din Garpași, până la un punct unde vor fi prinse, într'un port pe Argeș. De aci apa va fi adusă pe un „canal” (șanș uriaș) până la București. De la București apa, sportită și prin scurgerea în canal a altor ape mai mici vecine, ar merge prin un canal nou de la București până la Olenița, unde s'ar vărsa în Dunăre. Pe noul canal apoi vapoarele de Dunăre, cu șlepurile încărcate ce le trag după ele, — or putea veni la București. Azi ele trebuie să descarcă mărfurile la Galați ori Brăila sau alurea, și acolo să se încarce de nou pe tren, — pe când avînd acel canal, o descărcare și o încărcare a mărfurilor e crușetă și cu asta o mare cheltuielă și pradă și pagube.

Și multe alte foloaze sînt legate de o astfel de aducere a apei Argeșului la București.

Banca „Albina”.

La 23 Noembrie a. c. acționarii celei mai vechi și bine întemeiate bănci a noastre din Ardeal, s'au întrunit în adunare extraordinară și au hotărît sporirea capitalului social de la 10 milioane Lei, la 25 milioane. Este a șasa urcare a capitalului acestui institut, întemeiat la 1872 cu un capital de numai 300 mii florini.

Fiecare acționar va primi după două acțiuni vechi, 3 acțiuni nouă cu prețul de Lei 135 din care sumă se va trece 100 Lei la capital, iar 35 de Lei la Fondul de rezervă. Acțiunile cari nu se vor subscrie de acționarii vechi, se vor vinde și altora cu prețul de Lei 180, dar cu preferință tot vechilor acționari.

După vîrsămintele făcute, acționarii vor primi 6 % interese, iar după vîrsămintele restante vor avea să plătească 8 % interese. Acționarii cari la rata primă vor plăti suma întregă a acțiunilor, vor primi dividendul anului 1922, cam 15 la sută.

Acțiunile noi vor fi de 500 Lei una, au de 100 ca până acum.

Acționarii vor fi deci rugați a-și completa numărul de acții nouă și vechi la cifre rotunzite la câte 5.

Prospectul de emisiune îl va publica Consiliul de administrație atunci când va afla timpul potrivit pentru acesta. Fiind emisia foarte prietnică, acționarii negreșit vor grăbi a lua toate acțiunile ce li se imble.

Cu capitalul nou urcat „Albina” își va putea împlini în viitor și mai cu izbândă chemarea pe care o împlinește în sinul poporului nostru cu atîta cinste și prevedere timp de jumătate de veac.

În curînd ea își va deschide o filială și în București.

Rugare către cetitori.

Rugăm să ne scrieți numele foarte curat, ceteș, ca să nu facem greșală în nume, c'apoi ne vine foaia nepoi și e necoz.

Asemenea scrieți curat numele comunei și a poștei din urmă prin care vă vin scrisorile și folle.

Dați-ne numele românești, dar scrieți lângă ele și pe cel unghuresc, că așa ne putem ajuta mai bine cu cărțile vechi de poștă, ca să scriem adresa fără greșală.

Dacă adresa-i greșită, toată fruda e în zadar.

— Trimiteți banii pentru fol, — puteți trimite și după 1—2 calendare tot cu acel Mandat Postal, scriind pe coupon (cotorul Mandatului) că atîșa bani sunt pentru fol și atîșa pentru Calendar.

Folosiți couponul mandatului pentru a scrie că pentru ce se trimite banii. Numai când acolo nu încapă ce ai depus, trimiteți scrisoare deosebită.

Că și azi avem bani de la vre-o 12 inși, cari pe coupon n'au scris nimic și nu știm ce să facem cu ce banii lor.

Ei așteaptă, noi nu știm ce să le trimitem.

Caută loc. Adam Drăgan din Romos, tiner de 22 ani, fost soldat, avînd școala primară (poporală), ar dori să între ca practicant la vre-o meserie ori la o fabrică. Cei-ce ar dori săl aibă, să scrie mamei sale: văduva Drăgan Floarea în Romos (poșta Orăștie).

Rugări pentru purtat pușcă!

La Tipografia „Libertatea” din Orăștie s'a tipărit zilele astea și se află de vânzare:

Rugare pentru permis (slobozenia) de purtat armă (pușcă), cu Clauzula de recomandare pe ea și cu Raportul către prefectură, — precum și

Certificatul comunal care trebuie alăturat la rugarea de cerere.

Amîndouă se înainteză Prefectului Județului (șspanului), care acum el dă slobozenia de purtat armă.

Rugarea se vinde cu 1 Leu. Certificatul comunal cu 25 bani. La fiecare rugare se cer 2 Certificate. A se cere la

Tipografia „Libertatea” în Orăștie.

Cărțile alese

pentru tineret.

Sub numirea de „Pagini alese din scriitorii români” s'au tipărit și se află de vânzare la „Libertatea”:

Nr. 1: „Ghemul Vieții”, „Țară fără bătrâni”, „Vaca Babel Floarea și „Fiți uniți” — legende și pilduri de o mare frumusețe și adîncă înțelepciune, scrise de Romînul cu inimă mare de pe vremuri V. A. Ureche. E o cărticică de 40 pagini (fețe). Se vinde cu 1 Leu.

Nr. 2: „Mărul discordiei” (al neînțelegerii), „Labirintul” și câteva zvoane drăguțe, — scrise de marele povestitor Petru Ispirescu. Cărticica de 32 pagini, se vinde cu 80 bani.

Nr. 3: „Kir Ianulea”, povestire glumeață din viața unui grec pripășit în Țara Românească, scrisă cu cunoscutul dar de veselie al lui Luca Carageale. Cărticică de 64 pagini, se vinde cu 1 Leu 50 bani.

Nr. 4: „Inelul”, „Cumpăna Faptelor”, — 50 bani.

Recomandăm tineretului să cumpere aceste cărticice și să le rîspîndască între tineretul din comuna lor, căci vor face un lucru foarte bun pentru îndrumarea sufletească a aceluia, pe căl sănătoasă.

— Toate 4 cărticicele fac 3 Lei 80 bani, și 20 bani de poștă, — de tot 4 Lei.

Cei ce doresc ca să li se trimită recomandate, adecă asigurate că nu se vor perde pe poștă, — mai adaug 1 Leu pentru recomandat.

Într'un pachet recomandat pot merge cam 100 cărticicele.

„Eroii Nostri.”

prea frumoase cărticice istorice. Cuprînd începutul Istoriei Românilor aci în Dacia, și întemeierea Principatelor Moldovei și Munteniei.

Sunt 3 cărticice ce ne arată istoria neamului în așvînte icoane și cu prezia, care cîntă mărirea acelor vremi.

Fiecare Cărticică (1. 2. 5) se vinde cu 2 Lei trimisă franco, la o altă 6 Lei, — 1 Leu pentru a se pune recomandat la poștă.

Volume de „Foi Interesante”

mai avem de pe următorii ani, legate la o altă în cărți mari, de 210—220 pagini, cu sute de chipuri frumoase, cu poezii, nuvele, povești și glume:

„Foi Interesante” de pe 1908, 1909, 1910, 1911, 1914, 1919, 1920/21 la un loc, așadar 7 volume. — toate unele decât altele mai frumoase.

Prețul lor, trimise prin poștă franco-recomandat, e 7 Lei 50 bani de fiecare volum.

Volume de pe 1906, 1907, 1912 și 1913, nu mai avem.

„Bobârnaci”.

— Volume de „Bobârnaci” foala plină de glume frumoase, sănătoase și curioase, scrise de regretatul Haralamb Călimăr (E. Borcia), — mai avem numai de pe anul 1911, 100 pagini, cu mîi de glume în proză și versuri, — cu 6 Lei 50 bani volumul, trimis franco-recomandat. A se cere la:

„Libertatea” în Orăștie.

† Vasile Doican.

— O poveste frumoasă și tristă. —

Vasile Doican, bunul profesor tiner, fiul părintelui Doican din Sebeșul-de-jos (jud. Sibiu-lui), care se afla ca profesor la Liceul românesc din Făgăraș, se duse la Cluj, pentru a se lecu de o boală din lăuntru, dar acolo aceea îngreunându-i-se foarte, a încetat din viață în 18 Decembrie, spre marea părere de rău a tuturor clii l'au cunoscut.

Noi, cari știm povestea acestui bun bărbat tiner și a fratelui său Victor, azi ofițer în armata română, suntem foarte dureros atinși de știrea morții lui.

Eră în vara anului 1914. Părințele Doican din Sebeșul-de-jos, aveă bucurie mare la casă: Cei doi fii mari ai săi, Vasile și Victor, amândoi studenți la Universitatea din Budapesta, îi veniseră acasă pe vacanță. Și eră părintele mândru de vederea feciorilor săi, cum numai poate să fie un tată, ajuns să aibă doi băieții la școlile cele mai înalte din țară. Și băieții erau voloși și neastâmpărați, ca frumoasa lor tinerețe. Dar nu trecea zi să nu discute (să vorbească) despre politică și despre războiul ce se aprindea tot mai turbat și cuprindea hotare tot mai largi.

Amândoi Români inimoși, se întrebau zilnic și cercau să-și dea răspuns la întrebarea, care altfel plutea pe buzele fiecărui Român: Ce va face România? „Negreșit, își ziceau, că vine asupra Ungariei! Dar ce ne facem noi atunci? Ne duce în armata austriacă și vom fi siliți a lupta împotriva armatei române! S'ar putea una ca asta? Am putea-o noi face, ori, văzându-ne în fața acelei armate și siliți a trage asupra ei, ne-am trage mai bine un glonț nouă, deschizându-i ei calea peste trupurile noastre moarte?”

Cum Sebeșul-de-jos e comună de hotar, foarte aproape de granița României, — într'o zi cei doi tineri ieșiră la plimbare pe hotar. „Hai, Vasile, spuse neastâmpăratul Victor, hai pân' la granița României să ne uităm nu cumva se văd Dorobanții venind?...” Și cu glume, cu vorbe ușoare de băieți neîncercați de soarte, se treziră la graniță.

„Știi ce, Vasile? Dacă suntem aici, hai să trecem în România! Uite, nu-i picior de jandarm ungar, nu ne vede nime. Când mai avem noi așa prilje?”

— Ai nebunit, Victore?, îi întrebă Vasile, mai bătrîn și mai socotit la toate. Să plecăm în lume, fără a fi zis o vorbă, un rămas bun părinților, surorilor, fără a ne fi luat o hălniță ceva cu noi, așa cum suntem, numai cu ce e pe noi? Fără un ban, fără o bucatură de mâncare?!

— Ba n'am nebunit, dar eu, uite, nu mă mai pot oprii! N'am tăria să mai merg înapoi. Ceva mă atrage cu putere nebunită, să trec hotarul!..

Și ca vrăjît de vorbele fratelui său, hipnotizat de hotărîrea lui, a mers în urma lui și Vasile. Peste o minută erau — în România, cea stat de mult visată și oftată în visurile lor!.. Peste alte câteva minute, jandarmii grăniceri români l-au luat în primire, și l-au trimis mai departe spre lăuntru țării. Lipsiți și cam năcăjiți că n'aveau nimic la ei, au sosit la București, în vreme ce acasă spaimă mare cuprinsese pe părinți și pe surori, că — unde-s dragii lor fii, dragi lor frați, cei ca doi brazi tineri și frumoși?

Cu greu și-au găsit un rost și un adăpost în capitală și ajutor în lipsa lor. — Cel mai mare, Vasile, a intrat Secretar la Liceul Sf. Sava, cel mai tiner, Victor, a zis: Doar eu n'am venit aici la hodină, ci — să mă gat de război! Și haid la Școala militară. A fost primit. Când a intrat România în război, era Sublocotenent de Artilerie și a trecut Carpații, aproape pe același loc, pe unde s'a dus de-acasă, pe-aproape de satul lor, doar că acum cu mâna pe tun! Ce fericit a fost că a venit așa acasă! S'a dus, și-a sărutat părinții și a fugit iar după trupa de care să reslățise.

S'au început luptele cele strașnice! Tinerul ofițer Victor, care s'a purtat foarte vitejește, a căzut, într'o grozavă învălmășală a unor lupte cumplite, — prinsonier la Austro-ungaria!.. Toată lumea îi credea pierdut. Dar Dzeu l'a ferit, Ungurii nu l'au cunoscut în cei 2 ani și 1/2 cât a stat prins l'a ei, și — s'a întors în țară, scăpând ca printre degete, de a fi descoperit și împușcat. El și-a revăzut pe dragul său frate Vasile, care și dinsul intrase, la începutul războiului României, în școala militară și ajunsese ofițer luptător pe front și s'a purtat brav în zeci de lupte, — și bucuria lor era nemărginită! Au venit acasă, aducând cea mai mare fericire iubitorilor părinți, frații de grija sumpilor lor copii!..

Apoi, întorcându-se la meseria sa, Vasile s'a făcut profesor, luptător pentru altoirea de suflet românesc în tinerii dela Liceul românesc din Făgăraș.

Acum muri la Cluj!..

Trupul lui scump și rece a fost dus dela Cluj și înmormântat cu multe lacrimi în pământul de lângă sfânta bisericuță a satului, în care și-a petrecut dulcea copilărie.

Dzeu să-l odhnească cu cei mai buni ai săi, iar greu încercatei familii, să-i trimită mângăierea sa atot-alinătoare.

A P E L

Către autoritățile și toți bunii Români.

Pentru a se putea veni în ajutorul invalizilor, orfanilor și văduvelor de război, Comandamentul Teritorial al Corpului 7 de armată (Sibiu) a luat măsură, ca Cercul de Recrutare, să organizeze serbări și colecții în orașele de reședință și diferitele comune din pri-

lejul SL. Sărbătorii ale Crăciunului, anulul nou și Bobotezel.

Având în vedere înaltul scop ce ne-am propus, fac apel la toate deregătorile și la toți banii Români, a da sprijinul moral și material acestor Serbări și colecții, ajutând în cât mai largă măsură cu darul lor, spre ajutorarea acestor mucenici ai neamului Românesc: Invalizii, Orfanii și văduvele de război, care prin jertfa lor ne-au adus mărirea și strălucirea zilelor de astăzi, România Mare.

Comandant. Terit. C. 7. A.

General, G. Mironescu.

Vești bune dela sate.

Onorată Redacție „Libertatea”! Orăștie.

Comuna Batiz (plata Devei, jud. Hunedoara), care în timpurile cele mai vltrege aveă o școală confesională model, dela venirea domniei românești, este fără învățător. Vrednicii săi conducători încearcă pe toate căile să întregescă acest gol. Până cind îl vor găsi, părințele Ioan Truca se îngrijește de hrana sufletească pentru tinerii vlăstari, propunînd la școala de toate zilele; iar dornicul de bine secretar dl. Corneliu Cismașiu, în timp de 1 și jum. an, a lucrării sale aci, a aranjat cu înținerimea română 4 producții teatrale cu cele mai frumoase bucăți, ca „Poemul unitii”, „Jertfa”, dramă istorică și multe alte piese plăcute, avînd o reușită de toată lauda.

În 26 Dec. țărăști a avut un program frumos, a cărui izbîndă nu o putem trece cu vederea, ci îl felicităm pe tinerul secretar, care chiar și cînd e fără ajutor în cancelarie, își jertfește pușinele ore libere, interesului poporului.

Drama „Paza Măcii sfinte” și „Sfaturile lui G. Roată” atît de potrivite spiritului timpului de azi și predate cu atîta dibăcție și însuflețire, într'adevăr au pus publicul în uimire.

Laudă diul secretar și poporul, care își înțelege și urmează pe lăminătorii săi! Înainte cu Dzeu!

Un ascultător.

Nemții au stricat,
americanii tocnesc.

Frumosul oraș francez Reims, oraș vechiu, cu peste 110.000 locuitori, a stat peste 2 ani de zile în bătaia tunurilor germane. Ajunseră ei pînă la alit, să bată orașul cu tunul, dar de el nu s'au putut apropia mai mult, de focul ucigaș cu care le răspundeau Francezii apărători ai orașului.

În cei doi ani, Germanii, ca să le facă dureri sufletești cât mai mari Francezilor, au bătut mexen în minunata biserică din Reims, catedrală veche, zidită acum 800 ani, o lucrare de cea mai înaltă mîesirie, aproape fără păreche de frumoasă. Îl durea grozav pe Francezii de căte

ori mîndra lor biserică primea o nouă strălucire, părea că-i izește pe ei înșiși în inimă. Au ruinat-o, încât abia se mai cunoaște ce mîndreji era.

Dar alături de neprețuita biserică, tunurile germane au zdrobit și presăcut în ruină și uriașă Bibliotecă (adunare de cărți) din Reims, vestită și ea ca și biserică.

Fiindcă Francezii nu mai pot nici ei, să-și refacă tot ce li s'a nimicit, — un mare bogătaș american, miliardarul Carnegie, a dăruit 200.000 de dolari pentru refacerea Bibliotecii zdrobite dela Reims.

Ce faptă frumoasă! Și cum numele lui va fi pomenit în vecl în acel oraș pentru fapta sa.

Că au cheltuit Ungurii

pentru a ne ponegri, — și la ce au ajuns?

În America trăesc un milion de Unguri. Cel mai mult din ei sunt de religia Reformată și se șineau, ca biserică, de biserică reformată din Ungaria.

După război Ungurii americani, crezând că mai pot ajuta ceva- ceva nenorocitei lor patrii de-acasă, s'au așternut pe strașnică luptă prin marile gazete americane, împotriva României, umplînd feșe în'regi din acele fol cu hule, cu scornituri, cu bazaconii despre România Că-cale închid bisericile ungurești, că le răpesc averile, și căle'n lună și 'n soare, — crezând că înaltă America se va ridica și va spune: „România, dă numai decît napoi Ardealul la Ungaria!”

Dar atunci cînd chemi pe Dzeu să-ți ajute la un lucru rău, el nu-ți ajută. Așa și chemările ungarilor americani, au fost pușcături în vînt!.. Singura urmare a-vea pe care au simțit-o și ei, a fost, că — și-au golit fondurile, ce-și adunaseră pe la școli, pe la biserică!.. Căci foște americane își publică articolii, dar pe bani scumpi! Cînd îi ai gălat paralele, s'a gătat și sprijinul lor.

Acam ce au făcut Ungurii americani? Ca să nu-și dea de mal, bisericile sărăcite — s'au dat pe lîngă biserică reformată americană, care demult umbla săi atîrgă sub aripile sale, desfăcîndu-i de legăturile cu Ungaria (căci așa mai curînd se vor contopi în poporul american, uitînd de tot de Ungaria lor!). — Și ecees l'a primit bucuros în legăturile sf, și va ajuta și bisericile ungurești strămtorate.

Dar prin aceasta acele biserici, — și-au vîndut neatărarea la care atîta șineau și de care atîta de mîndre erau!.. Peste vremuri se va ști tot mai puțin că aceasta a fost odată biserică ungurească!..

Așa a întors soarta foala lor pe tîu: vrînd să ne facă nouă, și au făcut stieși un mare rău!..

Veste bună cetitorilor!

Văzând în timpul din urmă, că mulți dintre vechii cetitori ai acestor foi, cari, în timpul războiului, cât ele încetaseră aici în fosta țară ungurească, se abătuseră pe la alte foi, — se înpre acum tot mai numeroși la vechea cunoștință, la „*Libertatea*” cu „*Foia Interesantă*” a ei și cu „*Plugarul Luminat*”, — pentru a înlesni abonarea lor și de cătră cel mai săraci cetitori din popor, — *am scăzut, pentru țărani, prețul acestor foi pe anul 1922, la:*

numai 32 Lei pe an

„*Libertatea*” cu „*Foia Interesantă*” și „*Plugarul Luminat*” la un loc!

Rugăm, în urma acestei vestiri, pe prietiii și prețuitorii acestor foi, a face asemănare cu ori-cari alte foi întocmite pentru popor, și să vor încredința, că, pe lângă deosebita îngrijire ce li-o dăm noi, și având în vedere că sunt totdeauna *două* foi la o altă, de 6—8, uneori de 10—12 pagini (fețe), iar la sărbători 16—20 fețe, *aceste foi sunt și cele mai ieftine ce se îmbie poporului nostru!*

Binevoii dar a le arăta la toți cetitorii, ca să iee săt mai mulți cunoștință de ele, și, de li-or plăcea, să se înscrie printre abonații noștri.

— D-nilor *preoți și învățători* dela sate, li-se dau cu același preț scăzut, ca și țărănilor.

Dela Orfelinat.

D-lui *Petru Ilieșiu*, compactor *Orăștie*.

Subsemnatul Comitet vă aduce viile sale mulțumite în numele micilor orfani, pentru donația de Lei 200. Să sperăm că nobila faptă va fi pildă pentru cei mulți și bogați. Atotputernicul să vă răsplătească bunătatea.

Comitetul Filial Orăștie
al Soc. O. Orf. din Războiu.

Pentru micii noștri orfani au mai dăruit următorii domni, cărora și pe această cale li-se aduc cele mai călduroase mulțumiri:

Dna *Mărioara Voiculescu* Lei 1025;
D-lui *Iosif Simonfyl*, măestru funar *Orăștie*, Lei 100; D-lui *Gligor Stoian*, Jurca *Petru*, Stroia *Dumitru*, Romos, *Primăria Tămășasa*, *Primăria Râpaș*, *Primăria Jeledinți*, *Primăria Ocolişul-mic*, *Primăria Mărtinești* câte 50 Lei; Dna *Maria Naniu*, *Bintinți*, 30 Lei.

Victoria Florian, *Elv. Balomiri*,
prezidentă. casieră.

O plângere și o lămurire.
— 240 Lei dare pe un câne. —

Un cetitor al nostru din comuna *Turdaș* (lângă *Orăștie*) ne scrie plin de mirare, că acolo un țaran proprietar, care are un câne de vânat, a fost pus la dare cu 240 Lei. Și spune că tot satul a rămas uimit de așa ceva. Dănsul bănuiesc că e o g'umă a dlui secretar, sau o greșală dela dl prefect, și ne cer o lămurire. Mai ales nu pot oamenii înțelege, cum se cere la ei alăta dare, când în altă comună s'au plătit 25 Lei, iar într-una numai 12 Lei.

Dăm lămurirea dorită. Iată cum stă lucrul:

Legile de dare ale minunatului guvern *Averescu*, au împărțit și câni, în două „clase”, trepte: în câni de rând, de trebuință, și câni „domni”, sau câni „de lux”.

Câne de trebuință, e cel de paza casei, de paza turmei. — Dar la orașe n'ăși văzută pe căle o cocoană ce n'are alt lucru, purtându-și călelușul după ea, legat c'o curelușă, împodobindu-l la gât cu zurgălăi ori și cu hăniță în spate, — br-l duce și în brațe adese ori? Alul, domnul cutare, ține câne frumos, mare, solu, numai chiar ca podoabă în curte, ori prin casă, sau are un câne de vânătoare, pe când merge în căle-o Duminecă la vânat..

Ei bine, aceștia doi, sunt câni „de lux”. Ei se află însă, ca și stăpânii lor, la orașe. A vorbi de „câne de lux” la sate, e o greșală. Însă — și aci e năcazul — legea de dare pe câni, n'a făcut această deosebire, între cănele dela oraș și cel dela sat. Și așa s'a dat îndrumarea, că toți câni de vânătoare, să fie socoliți „câni de lux”.

Dl secretar e un împlinitor al legii. Dacă cănele cutare e așa vădit că e de vânătoare și nu de alt soi de casă, și stăpânul o fi a vînd, poate, și arinda de vânat, — el trebuie să'l pună la dare cea mare!.. Dacă într'alt sat cănele, tot cam de vânat, al culva, a fost pus la dare de câne de rând, — atărnă dela cine a făcut împărțala lui între câni de sat, nu „domnești!..” Greșale nu e la secretar, ci în lege. — Și aci trebuie să se facă schimbare! Noi credem că chiar Sfatul țării ce se va aduna în 17 Ianuarie, va ajunge a face și această schimbare, pe lângă altele multe ce s'au de făcut în Legile de dare cele cu așa de puțină bună cumpănire aduse de fostul guvern.

Căci, s'o luăm așa cum e: Dacă mi pui cănele de vânat la dare mare, — apoi trebuie să am și folos mare după el. Ca să dau eu 280 Lei dare după un câne, acela ar trebui să mi aducă iepuri barem de 1000 Lei pe an, — fără ca eu să alerg câmpurile rupându-mi hainele și picioarele după el! D-lui ve-

nitul ce-mi aduce, să dau o parte în dare. Alfel nu e dreptate.

Repetăm: Legea trebuie să se schimbe, cel puțin privitor la sate!

NOUȚĂȚI

Fetele se cer la mamele lor, de sărbători. Ziarele din București spun, că Marți se sește la București Prințesa *Elisabeta*, măritată după Principele de coroană al Greciei și care dela nunție n'a mai fost pe-acasă. În aceeași vreme, Prințesa *Elena* a Greciei, soția Moștenitorului nostru de Tron, a Prințepelui *Carol*, pleacă spre Grecia, — și una și alta vrând a fi de sărbători lângă mama sa, în mijlocul familiei părinților, cu cari au petrecut atâtea frumoase și sfinte seri de Crăciuni.

Nou Comandant a primit Brigada 46 de Infanterie, cu scaunul în Orăștie, în persoana dlui Colonel *D. M. Constantinescu*, sosit la noi în săptămâna trecută.

Brigada noastră este Brigada cu noroc. A avut înainte Comandant pe dl Colonel *Botez*, care a lăsat în orașul nostru o amintire din cele mai plăcute, nu numai prin munca d-sale pe teren social și umanitar, ci și prin a prea zeloasei doamne *Elvira Botez*, care se jertea cu adevărat pentru facerea de bine, în deosebi pentru Orfelinatul nostru, cu ai lui peste 100 de orfani. Avansat General, dl *Botez* ne-a părăsit, chemat în fruntea unei Brigăzi la Sibiu.

În locul d-sale ne-a venit dl Colonel *D. M. Constantinescu*, fost Șef de stat major al Comandamentului General al Etapelor, apoi Comandant al Școlii Militare centrale din București. Noul Comandant al Brigăzii 46 Inf., e unul din cei mai distinși și cu mai bogate cunoștințe ofițer al armatei române; om drept și cavalier. E dintre Colonelii cărora *M. S. Regele* li-a acordat distincția de a purta steaua de general. Orașul nostru e fericit a-l avea în mijlocul său. Dorim ca și d-sa să se simtă cit mai bine în prea modestul nostru oraș.

Bucuria soldaților. Marele stat Major, în urma multelor cereri ce i s'au înaintat și de soldați, și de părinți și de deputații căror soldații le-au cerut întervenire, — a hotărât să trimită la vetre pe ardelenii și bucovinenii din contingentul 1920. —

Să i trăiască! În comuna *Borșa* precum estim în gazete, o Română a născut — *trei feciori!* Toți trei voinici și sănătoși. Le-a pus nume *Horia*, *Cloșca* și *Crișan!*

„*Cosinzeana*”, prea frumoasa revistă literară de familie, care a apărut înainte de război la Orăștie, și era o mândrie a noastră, căci ducea numele bun și semnul hărniciei românești din orașul nostru, — după 7 ani de întrerupere, apare de nou la Orăștie!

În tipografia fbi „*Libertatea*” s'a pregătit și noul ei număr întâi după război, și de sfintele sărbători ale Crăciunului, „*Cosinzeana*” se va afla pe masa a mii și mii de cetitori, mulți cari au iuvut'o și cari se vor bucura de vederea ei de nou. E tot așa de frumoasă, plină de chipuri interesante și aducând foarte bogat material de celt, din penele a zeci de scriitori, mai ales de aici din Ardeal. Ne întil-

nim în acest număr de nou: cu poezia sănătoasă a poetului *I. U. Soricu*, cu versurile dulci și simțite a poetei *Ecaterina Pliș*, cu frumoase poezii de *T. Murășan*, *I. Enescu*, *Elena Dobroșinschi* (*Basarabia*), cu nuvela mișcătoare alui *I. Agărbiceanu*, cu amintiri de *Mihail Gașpar*, — afară de numeroși articli ai directorului revistei, *Sebastian Bornemisa*, și a multor autori ce nu semnează.

Cei ce doresc a avea pe masa lor o revistă foarte bună pentru familie, — înlocuind revistele streine (*Vilăglapurile* și altele), să aboneze de probă pe 3 luni macar, revista „*Cosinzeana*”. (Vezi anunțul ei pe pagina a 7-a).

Noi suntem veseli a fi putut da tot dela Orăștie și întâiul număr de după război, — tot așa frumos ca cel de înainte de război.

Prințesa Iolanda, fica Regelui *Italiai*, s'a logodit cu Principele de Coroană al *Belgiei*.

— Îndreptăm atenția cetitorilor asupra anunțului „*Băncii Centrale*” ce publicăm pe pagina din urmă a acestui număr, — anunț ce arată puternica dezvoltare a acestei bănci vrednice de toată luarea noastră aminte!

Societatea meseriașilor români din Orăștie, invită la *Serata Teatrală* împreună cu dans ce o aranjează a doua zi de Crăciun, în Sala hotelului „*Central*”.

Se joacă piesele: „*Militărește*”, comedie într'un act de *Ioan Russu-Sirianul*, prin dnii: *I. Cherecheș*, *S. Opincar*, *A. Bușu*, *Inv.*, *I. Boșorogan*, și dșoarele: *C. Fleșeriu* și *V. Martin*. Apoi piesa: „*Dragoste încurcată*”. În 2 acte, de *Domotoriu Boșu*, prin dnii: *O. Oprea*, *T. Suci*, *A. Florescu*, *I. Vulcu*, *I. Boșorogan*, și dșoarele: *V. Lădăriu*, *P. Spuderoa* și *V. Martin*. Venitul curat e destinat pentru alimentarea fondurilor culturale și de binefacere ale Societății. Bilete de vânzare în *Librăria A. Branga* și seara la cassă. Începutul la ora 8.

Mulțumită. Dl *Nicolae Opincar*, maestru cojocar, și-a răscumpărat feliicitările de ziua numelui cu 100 Lei, pentru ajutorarea meseriașilor începători, fond creat de dsa la Societatea Meseriașilor rom. din Orăștie.

Pentru asta, în numele întregel Societății, li zice un „*Să trăiască la mulți ani!*” *Comitetul*.

Mare nenorocire de tren, pe linia Petroșeni—Simeria. Mercuri spre Joi noaptea, cătră ziua, un tren ce plecase încărcat cu carbuni dela *Petroșeni*, venise bine până la *Banița*. Aci linia începe a coborî. După ce a plecat pe linie în jos, conducătorii au băgat de samă că toate sfortările lor de-a împedeca, sunt zadarnice, trenul lunecă nebun pe pantă în jos! A fugit ca năluca prin două gări, fără a putea fi oprit! Cei din gara *Livadia*, înștiințați de trenul ce vine ca un strigoi, știind că trenul personal abia plecase și abia e pe la jumătatea drumului spre gara vecină, văzură că de lasă trenul cel scăpat să fugă și mai departe fără frâu, el ajunge trenul de persoane, îl izbește 'n spate și face o nenorocire, de i se duce vestea. — De aceea funcționarul de mișcare a

luat hotărârea, să i dea drumul pe „linia moartă” din gară, — adică pe o linie care se sfârșește aci în gară, închisă de o opritoare de vagoane.

Așa a făcut. Ce a urmat a fost îngrozitor! Trenul nebun a dat bazna prin linia moartă, s'a izbit de opritoare, pe care a sfărmat-o ca pe o jucărie, și cum capul liniei eră sus și dincolo de el eră groapă, s'a dus grămadă în groapa dela capătul liniei moarte! Din mașină nu se mai vede decât hornul; toată a intrat în pământ! — Apoi 24 de vagoane au sărit unul după altul, unul peste altul, formînd un munte de cărbuni și de scinduri de vagoane, de roți și dricuri răsturnate!..

Intre ruine s'au aflat morți mecanicul, fochistul, 3 frânari, apoi greu răniți doi soldați cari însoțeau trenul de cărbuni!

Șeful de tren, crezînd că în gara Merisor va fi slobozit trenul pe linia moartă, mai bine zis linia morții, a sărit din tren aproape de aceea gară; doi frânari ce erau aproape, l'au urmat. Unul s'a ales cu o rană grea în spate, altul cu mîinile și picioarele rupte și un ochiu zdrobit. Jandarmeria i-a luat sub pază până la cercetare.

Se spune că nenorocirea a venit de acolo, că mai mulți frânari, n'au stat la locul lor, pe vagoanele cu opritori, ci s'au dus în vagonul de serviciu, nu știu pentru ce, — și nici n'au băgat de samă că trenul pleacă din stația unde începe panta în jos. Așa mașiniștii au plecat și când au dat signalele de oprire, — frânarii nu erau la locul lor.

Duminecă au fost înmormîntați în Simeria cu mare jale cei 5 nefericiți, căzuți jerifă slujbei implinîți cu credință până la moarte. Dumnezeu să i odihnească cu cei buni ai săi.

Cel-ce a primit din acest număr 2 foli în loc de una, să binevoiască a da a doua la alt cetitor bun din comună, căci pentru aceea i-s'a trimis.

Grăbiți și cumpărați biletele dela loteria „Asociațiunii”. Tragerea dîntău la 31 Dec. 1921. Cu douăzeci (20) Lei puteți câștiga 100.000 Lei. Biletele sunt de vânzare la toate băncile din toate orașele.

Tînerimea română din Sibielul-vechiu (Bae) l. Orăștie, arangează o petrecere în 7 Ian. (a 2 zi de Crăciun) în localul școlii primare de stat On. public este cu staruință rugat a lua parte. Venitul curat este destinat Orfanilor de războiu din comună.

Arangiatorii.

Se dă foc gărilor din București? Duminecă în 25 Dec. dimineața pe la 5, un casierii dela Gara de Nord din București, deschizînd cassa de bilete; bagă de samă că podul casei arde de-asupra lui. Fuge în toate părțile. Dă alarma. Vin pompierii (focarii) dela 3 stațiuni de pompieri, dar nu pot face nimic, căci cele vr-o 12 guri de apă în cari aveau să și prindă capul țevilor, nu aveau șuruburile de lipsă de care să prinzi țeaua! Două oasuri au trecut până pămpele au putut fi puse în lucrare. În acest timp a ars toată aripa dreaptă a gării, acolo unde erau sa-

lele de așteptare și casele de bilete.. Pagube uriașe.

— Iar Viueri în 30 Decembrie o stiră dată prin telegraf vestea, că și garda dela Filaret a fost aprinsă!

Se crede că e la mijloc mîna mișeilor comuniști și bolsavici streini sau cu suflet străin, cari vor să facă tot felul de pagube statului și neplăceri obștei pașnice a cetățenilor

O domnișoară

cu scrisoare bună se primește în administrația foii „Libertatea”.

Mînănat dar de Crăciun a primit comuna Turdeș (lângă Orăștie): Din bunăvoința dlui Dr. P. Groza fost Ministru al Ardealului, a primit acum în ajunul sfințelor sărbători vestea, că i-s'a volat bisericii gr. or. române din această comună suma de 15.000 Lei pentru trebuințele ei cele mai grabnice.

E bucurie foarte mare în comună și recunoștință față de dl. ministru Groza. În numărul viitor publicăm scrisoarea primită.

„Casina română” din Deva i-și ținea adunarea generală ordinară la 8 Ianuarie, a doua zi de Crăciun, ora 4 p. m. în sala cea mare a Casinei »Infrățirea« pentru a primi raportul Comitetului și a hotărî despre fuzionarea cu Casina »Infrățirea”.

Tot avem noi postă bună.. Un frate țaran din județul Iași (Moldova), văzînd la altul „Libertatea” și vrînd s'o aibă și el, ne-a trimis o cartă postală, pe care a scris ca adresă:

„Dale Domnului Ioh I Savu, l. Main Str. Warren Ohio. Foli, Orăștie...” — adică adresa din America a foii noastre. —

Și scrisoarea a venit la „Libertatea” în Orăștie, deși nu era nici numele foii, nici județul, nici numele orașului deplin (căci „Orăștie” este o comună în vechiul Regat și ușor putea merge acolo).

O spunem asta spre lauda postei, — împotriva căreia se ridică și atâtea plângeri.

Tîrguri la Lisa. Ministerul a dat voe comunei Lisa, din județul Făgărașului, să țină tîrguri de țară (bălcuiri) de 2 ori pe an, la 3 Iunie și la 21 Septembrie. —

Școala de economie casnică în Belinți. După-ce încheiasem „Plugarul Luminat” alăturat la acest număr, prin care vesteam, că și la Belinți se va deschide o Școală de Economie casnică, cum e cea dela Folt, — primiram înștiințarea, că și acea școală va fi deschisă cel mult până la Ianuarie 1922.

Atragem luarea aminte a cetitorilor nostri din județul Timiș, asupra articolului din fruntea „Plugarului Luminat” care le arată ce sunt și de ce însemnătate acele școli, — și-i îndemnăm a-și trimite pe cât mai multe din ficele lor la învățatură în ele!

Iubite abonati!

Ne-ai citit gazeta? Nu o arunca Ci o dăruiește la o rudă-a ta Sau la un prietin, s'o vadă și el, Lui li faci un bine, gazetei la fel.

Poșta Redacției.

Mal multora.

cari ne trimit bani pentru Calendare sau cărți: Vă rugăm să nu vă neliniștiți dacă vedeți că nu vă sosesc calendare a treia, ori a patra zi nici la o săptămână. Iaca de ce: Bani sosesc cu mai mare întârziere ca scrisorile, fiindcă trec prin mai multe controale și scrieri în registre (cărți). Sosind aici azi, ei abia mîne se scriu în listade sosire și poate numai poimîne ni-se aduc nouă. Iar de mai e și o Duminecă ori sărbătoare la mijloc, întârzie aducerea lor. Noi trimițînd îndată cele cerute, totuși ele sosesc cu întârziere la cel ce el așteaptă. Ni-s'a întâmplat că azi am primit scrisoare că de ce nu trimitem Calendarele ori cărțile pentru care banii sunt la noi, — și banii ne veneau numai mîne!

Se mai întâmplă și următorul lucru: Dacă Mandatul Postal cu care se trimit banii, nu e umplut bine, posta n'a pus numărul cutare pe el ori alt semn ce se cere, — oficiul de aici îl trimite napoi oficiului dela care a venit, ca să-l întregască, — și atunci banii abia vin la noi la 10-12 zile. Și zilnic se trimit napoi așa 3-4 mandate. Aceia toți primesc dela noi lucrurile foarte târziu.

I. Cher. în Agriștea. Poți să-ți socoți cei 4 Lei în plata foilor pe 1922.

Dlui Nic. Golea, Hălmăgiu. Am primit banii trimiși, Ești plătit deplin pe anul 1921.

Dsale Ilie Iova, în Reclia. Numai cărțile pe care le arătăm în foaie că le avem de vânzare, putem trimite. Petru altele adresați-vă (întorceți-vă) cu cererea către o Librărie (prăvălie de cărți).

Tipărituri

pentru oficiile parohiale se află la tipografia „Libertatea”: „Consemnarea membrilor Sinodului parohial”, 1 caet de 3 cote, cu 10 pagini liniate, pentru cam 300 membri, — Lei 250.

Iar apare

„Cosinzeana”

frumoasa revistă (foaie) pentru familie, care ajunsese atât de îndrăgită înainte de război, pentru cuprinsul său ales și fe-lurit.

Adresa: „Cosinzeana” în Oluj, Strada Regina Maria, 11. Prețul de abonament va fi 20 Lei pe 3 luni, 40 Lei pe jumătate de an, 80 Lei pe un an. — Aapare de 2 ori pe lună.

Intreprinderile Forestiere Române
Cluj, Calea Regele Ferdinand Nr. 10
Capital social Lei 50,000.000.—
EXPLOATARI DE PADURI, INDUSTRIALIZAREA și
COMERȚUL LEMNULUI
FINANȚIARE DE ÎNTRINDERI SIMILARE
Uzine: Coroești, Gura Fântânei (gara Borșa), Valea Drăganului (gara Poieni) Costelec.

(363) 1-1

„Protocolul” ce se ia cu cel ce se vestesc a pași la căsătorie, — 1 ex. cu 50 bani.

Conspect familiar din matricula bolezăilor, cununașilor, morșilor, — 1 ex. 50 bani.

Se trimit franco. Cel ce comandă mai multe, să adaugă 1 Leu textă de recomandare, ca să nu se pierdă pe poștă.

Calfa de morar

tânăr de 21 ani, necăsătorit, caut loc la o moară cu săle sau purtată cu motor.

A se adresa la:

361 1-1 Dionisie Pavel. în Lancrăm, p. Sebeșul-săsese.

La fabrica de cutii de lemn și jucării.

„GLOBUS”

din Orăștie, Piața Regina Maria 22, se caută ucenici de tâmplar (mășărit), să aibă școală primară, etate 15 ani, din casă bună. Invașă tot ce se cere la tâmplărie și în fabrică.

A se adresa la fabrică.

(360) 1-5

Un învățacel, pentru meseria de fierar, se primește de subscribul. Să aibă cunoștință de carte, etate 14-15 ani. Condiții după înțelegere.

Ilie Lupșa

(355) 1-3 Strada Căstăului 7.

Caut

Două calfe de butnar pentru lucru mestecat. Plătesc tarifa cea mai înaltă de zi.

Iosef Weisz

(359) 1-2 m. butnar în Orăștie.

Dentist Dr. S. Seidner — Plombe. — Scoatere de dinți. — Puzere de danturi. — Consultăție, în ORĂȘTIE Piața Aurel Vlaicu 7 (la etaj de-asupra prăvăliei Ioan Rob). — (364) 1-10

ALBINA, institut de credit și economii, Sibiu.

Prospect de emisiune.

În urma autorizării primite din partea adunării generale a acționarilor institutului de credit și economii „ALBINA”, ținută la 23 Noembrie a. c. în Sibiu, subsemnatul Consiliu de administrație deschide prin aceasta subscripție pentru o nouă emisiune de acțiuni, în scopul sporirii capitalului societății de la Lei 20,000,000.— la Lei 25,000,000.—.

Noua emisiune se face în următoarele condițiuni:

1. Acționarii vechi au dreptul să opteze, cel mai târziu până la 31 Ianuarie 1922 tot după două acțiuni vechi trei acțiuni nouă.

Abateri dela condițiunea, ca acțiunile vechi să fie înregistrate pe proprietarul actual, se admit numai erezilor, cari vor dovedi, că proprietarul vechiu a răposat, că ei sunt îndreptățiți a moșteni acțiunile vechi, înregistrate pe numele decedatului, și că s'a deschis procedura de ereditare, dar nu s'a terminat. Această excepțiune însă se poate admite numai până la timpul fixat pentru anunțarea opțiunilor. Astfel de acțiuni însă se vor elibera îndreptățiților numai după predarea judecătorească a eredității.

2. Cursul de emisiune pentru acțiunile optate de vechii acționari — respective de erezii lor — se stabilește la suma de Lei 135.— din care Lei 100.— se vor trece la capitalul societății, iar Lei 35.— ca primă de emisiune, la fondurile de rezervă.

3. Prețul acțiunilor se vor vărsa conform § 9 din statute în 5 rate egale de 20%, iar prima de Lei 35.— de acțiune se va achita odată cu vărsământul întâi.

În același timp se primesc subscrieri în contul acțiunilor, ce ar rămânea neoptate de acționari, conform punct. 1 atât dela vechii acționari cât și dela neacționari pe prețul de Lei 180.— din care 20% a valorii nominale și prima de Lei 80.— sunt a se achita la întâiul vărsământ.

Repartizarea acestor acțiuni se va face din partea Consiliului de administrație.

4. Acționarii, cari vor face vărsământele în rate vor beneficia de 6% dobândă pentru anul 1922, și vor avea să plătească 8% după ratele restante; iar acționarii cari vor vărsa la 1 a rată valoarea integrală a acțiunilor, vor beneficia de dividendul anului 1922.

5. Pentru plata acțiunilor se fixează următoarele termene:

I.	de Lei 55.—	respect. Lei 100.—	până la 31 Ian. 1922.
II.	" "	20.—	până la 31 Martie 1922
III.	" "	20.—	" " 31 Maiu 1922.
IV.	" "	20.—	" " 31 Iulie 1922.
V.	" "	20.—	" " 30 Septembrie 1922.

Față cu acționarii cari nu vor achita ratele la termen, se vor aplica dispozițiile § 10 din statute.

6. Acționarii sunt rugați a subrie un număr de acțiuni, care împreună cu cele vechi, ce mai au pe numele lor, să fie divizibile cu 5.

Acționarii, cari posed un număr fără soț de acțiuni pot primi câte o acțiune, din ale fondului de pensii al funcționarilor pe cursul de Lei 220.— bucată cupon 1922.

7. La subscripție, a se prezenta de acțiunile vechi împreună cu coala de cuponne, și se vor libera deocamdată în schimb certificate provizorii cu cupoane curente.

8. Acțiunile nouă se vor emite cu nominalul de Lei 500.— adevă se vor contrage tot 5 acțiuni à Lei 100.— nominal în o acțiune nouă de Lei 500.—.

9. Sumele vărsate în contul acțiunilor subscrise în senzul punctului 3 al. 2 al prospectului, pe cari Consiliul de administrație nu le-ar putea admite, se vor restitui subscriitorilor fără dobândă.

10. Ca locuri de subscripție și vărsăminte se designează Centrala, Filialele și agenturile institutului (Brașov, Lugos, Medias, Târgul Murașului, Dicio-Sân-Mărtin, Cluj, Timișoara și București).

Plăți se pot face și la celelalte bănci, membre la „Solidaritatea”, la Banca „Marmarosch Blank & Co.”, și la „Banca Românească”, București.

11. Pentru anunțarea la emisiune să se folosească declarațiunea anexată acestui prospect.

Sibiu, la 27 Decembrie 1921.

Tipărituri pentru oficiile administrative.

Au ieșit de sub tipar și se află de vânzare la „Tipografia Libertatea” din Orăștie, următoarele tipărituri pentru cancelariile secretariatelor și primăriile comunale:

Nr. 1. Registru adm. p. secretari.
Nr. 2. Coale de înțex.
Nr. 3. Carte de postă.
Nr. 4. Registru pt. bilete de vite.
Nr. 5. „ „ transcrierea biletelor de vite.

Nr. 6. Regis. pt. înmanări judecătoreșii ori administrative.

Nr. 7. Jurnal de cassa.
Nr. 8. Evidență pentru mandatele de plată a compelișelor dela percepșor.

Nr. 9. Culfanță.
Nr. 10. Contra-culfanță.

Nr. 11. Proces verbal pentru vestirea căsătoriei.

Nr. 12. Publicașune pt. vestirea căsătoriei.

Nr. 13. Involcrea părinșilor (intoreiul) la căsătorie.

Nr. 14. Extras din registru stării civ. pentru năsușl.

Nr. 15. Extras din registru stării civ. pt. căsătorii.

Nr. 16. Extras din registru stării civ. pentru morșl.

Nr. 17. Contract de vânzare și cump.

Nr. 18. Rugarea pentru întebularea dreptului de proprietate.

Nr. 19. Contract de donașune.

Nr. 20. Conscrierea cazului de moarte (celul cu avere).

Nr. 21. Conscrierea cazului de moarte (fără avere).

Nr. 22. Autorizașie de vinz. (de vite).

Nr. 23. Inventar după lășămint.

Nr. 24. Atestat de dare.

Nr. 25. Tablou nominal lunar despre născușii și din comună (statistică).

Nr. 26. Tablou nominal lunar despre căsăt. din com. (statistică).

Nr. 27. Tablou nominal lunar despre despărșirile încurse în comună (statistică).

Nr. 28. Tablou nominal lunar despre morșii din comună (statistică).

Nr. 29. Tabela de dare de drum (se poate întebuișta la orișare judeș și ca evidenșă de arășzi, darea vitelor și a pădurii și alte taxe comunale).

Nr. 30. Stat nominal pentru salariile funcșionarilor.

Nr. 31. Proces verbal de deșbateri, împreună cu sentinșă (judecată) pentru orișce contravenșie ce se perștracștează la preturi.

Nr. 32. Tabela pentru (arunc) impozit suplimentar comun și judeșan.

Nr. 33. Coale pentru solvirea de dare (Liberuș).

Nr. 34. Proces verbal pentru judecătoria comună în cauză bagatelară și de contravenșie de cimp, provăzut cu toate îndrumăriile referitoare la aceste cauze.

Nr. 35. Citare în cauze bagatelare, în cauze de contravenșii de cimp, precum și în alte cauze ce obvin pe șema judecătoriașilor comunale, secretarișlor, etc.

Nr. 36. Fileră de înmanare.

Nr. 37. Invoire, (Tranșacșione) pe șema judecătoriașilor comunale în cauze bagatelare și contravenșii de cimp.

Nr. 38. Sentinșă în cauze bagatelare și contravenșii de cimp (se poate foloș și ca sentinșă de contumașare) șema judecătoriașilor.

Nr. 39. Certificat de estimare pentru pagubele de cimp (în cauză de contravenșie).

No. 40. Obligașie pentru împrumul.

No. 41. Civită de ștergere hipotec.

No. 42. Proces verbal despre zălogre (cuprindere) și preșuire se poate foloș la execușunea de dare pe 4 pătrere de an, se poate foloș la execușune în cauză bagatelară și în cauză de contravenșie de cimp etc.

Nr. 43. Coală de cataștru (folșă cataștrală).

No. 44. Adeverinșă pentru estredarea biletului de vite (pe șema primarișlor comunale).

Nr. 45. Registru de conscriere și Carte principală a celor deobligăși la îndeplinirea muncii comunale de obște (Közșégi közmunka ősszeirăsi lajstrom és főkönyv), în limba română. — Preșul unei coale mari 2 Lei.

Nr. 46. Tablou 1. — Pentru a se comunica lunar cu Cercul de recreușare, Biroul Rechizișii, schimbăriile ivite între animale, hamurile, trășurile, etc., eșșile din comună, induse în tabela de clasare și repartișie. — Preșul unei bucășii Lei 120.

Nr. 47. Tablou 2. — Pentru a se comunica lunar cu Cercul de Recrut, Biroul Rechizișii, schimbăriile ivite între animale, hamurile, trășurile, etc., venite în comună, induse în tabela de clasare și de repartișie. — Preșul unei bucășii Lei 120.

Nr. 48. Declarașie care se dă la primăria comună despre animalele, hamurile, trășurile, etc., care se vând sau se cumpără și sunt clasate de armată ca bucășii „33” Dăiș. — Preșul unei bucășii „33” Dăiș.

Nr. 49. Cerere de dispensă de subvestirea căsătoriei, cu toate îndrumăriile referitoare la cererea de dispensă și la încheierea căsătoriei. Preșul 40 bani.

Nr. 50. Proces verbal în cauză de dispensă dela serviciul militar.

Nr. 51. Model A. Certificat a 3 părinșii pentru a stabili drepturile la dispensă a celui mai în vîrșă între orșani.

Nr. 52. Modelul B. Acelaș pentru dispense celui mai în vîrșă dintre orșanii de mamă.

Nr. 53. Model C. pentru dispenza unui tiner al unei văduve.

Nr. 54. Model D. pentru dispensă.

Nr. 55. Model G. pentru dispensă cînd are tată trecut de 70 ani.

Nr. 56. Certificat înocuind actele de stare civilă.

Nr. 57. Certificat adeverinș gradul avut de soldat în armata austro-ungară.

Nr. 58. Dovadă de cetășenie.

Nr. 59. Certificat de paupertate.

Nr. 60. Cont de deplasare. (Particular de șpese de calătorie) pentru secretari, primpretori, pretori, medici, veterinari, etc.

Nr. 61. Rugare pentru concesione de edificare, în zestrată cu Certificat de espunere la vedere publică, cu proces verbal despre oculată la fașa locului, cu ordin cătră secretari și cu Raport cătră primpretori în cauză de concesione de zidire.

Cele mai multe fiind compuneri originale, — reproducerea lor e oprită și va fi urmărită pe calea legii.

— Declarașie pentru fert de rachiu.

— Proces verbal pentru revizuirea Tabelelor de recensămint.

— Bilete de vite, în 3 limbi, cu 10 bani bucată.

— Protocol de necropsie (pentru cercetarea mortului), 1 ex 40 bani.

Preșurile scăzute mult! O coală obișnuită, cu tipar pe 3 ori 4 pagini, 80 bani, 1/2 coală 40 bani, 1/4 coală 20 bani,

E gata și se trimite zilnic „Calendar Național“ al „Foi Interesante“ pe 1922.

Pe lângă un foarte bogat material de celti, el aduce peste 30 de chipuri foarte interesante, care în alt calendar nu se pot găsi.

El are cuprins foarte bogat: 32 clișee (chipuri) unele ca altele mai frumoase. Apoi:

Starea de azi a tuturor țărilor din Europa: Care țară cât de mare era înainte de război, și cât e azi, câți locuitori avea și câți locuitori are azi. Cățind această parte a Calendarului Național dela Orăștie, — înveți ca într'o școală, a ști cum stă lumea azi. — Apoi:

Minunata poveste a cetății dela Alba-Iulia de pe vremea Dacilor până azi, și icoana de azi și cea viitoare a acestei cetăți!

Printre chipuri: **Icoana întregii familii Regale de azi.** — Icoana Bisericii Încoronării din cetatea dela Alba-Iulia, așa cum era în Octomvrie, gata, drăguță, dar cu schelele pe lângă ea pân' la un loc.

Chipul stemei (pajurei) celei nouă a țării.

Monumentul Lupoicei la care sug Romulus și Remus, dăruit de cetatea Roma și ridicat la Cluj.

Apoi alte chipuri foarte frumoase, de ale noastre și din lumea mare.

Prețul unui Calendar: 7 Lei trimis franco (posta plătită). Dar cel-ce, cumpărând numai unul, vrea să fie sigur că nu i-se perde pe postă, să mai adaugă 1 Leu plata de recomandat, când nu se poate perde!

Cei ce trimit bani pentru 5 ori mai multe Calendare la un loc, li se trimit de noi recomandate, fără alt audus la preț.

Numai după primirea banilor se trimit Calendare.

Negustorii și cel-ce cumpără macar 20, capătă rabat (scădere).

CEL MAI FRUMOS DAR (cadou) PENTRU ANU-L NOU ESTE

„ALBUMUL VLAICU“

„Albumul Vlaicu“, ieșit de sub tipar în Tipografia foi „Libertatea“ din Orăștie, — e azi cea mai frumoasă carte ce se poate vedea pe piața literară (tîrgul de cărți).

E tipărit pe hirtie foarte frumoasă, fină, de înainte de război, cu mulțime de clișee (chipuri), arătînd pe Vlaicu ca om, apoi cu mașina lui stînd ori zburînd, pe părinții și fratele său, și multe din viața lui.

E o carte pe care cîtînd-o, te înalți cu sufletul, căci multe adevăruri și înțelepciuni, uneori adevărate prorocii despre viitorul acestui neam, se spuneau de cei-ce scriau acest minunat Album, încă în 1913/4, înainte de izbucnirea războiului lumii!

Puternica carte, sînd din 22 coale de tipar, vre-o 360 pagini (feje), lucrată așa frumos încă e o podoabă pentru ori-ce casă, pentru ori-ce bibliotecă, — se vinde cu 25 Lei ediția pe hirtie trandafirle (roză), și cu 30 Lei pe hirtie cea mai fină albă, zisă „hîrtie de cretă“...

Pentru această sumă se trimite tînturora prin postă franco și recomandat (singur pentru francare și recomandare se plătește vre-o 3 Lei).

Se află de vînzare la Librării (prăvăliile de cărți) prin orașele mai mari, și la Administrația „Libertatea“ în Orăștie (jud. Hunedoara).

Cel-ce dorește a face un dar de sărbători unei persoane iubite, — să-i cumpere un Album Vlaicu.



Banca Centrală

PENTRU INDUSTRIE ȘI COMERȚ, SOCIETATE PE ACȚII
— CLUJ. — Filială principală: Sibiu. —

strada Cisnădiei No. 7 etajul al II-lea

Capital Lei 50 milioane. Fond de rezervă L 16 mil.

Centrala în Cluj, Strada Regina Maria Nr. 6.

Edificiul propriu. — Telefon: 783 și 188.

Legături directe cu străinătatea
Mari magazine de mărfuri la toate filialele.

EXPORT-IMPORT

Secția de mărfuri și Secția de cereale
importă și exportă, cumpără și vinde tot felul de mărfuri coloniale, de băcănle, textile, cereale și produse agronomice.

Secția de Bancă și Secția industrială
se ocupă cu totfelul de afaceri bancare, financiază, nașionalizează și creează noi rami de industrii.

Secția de organizare și secția Americană
fac acviziția și propagandă cuvenită, dau informațiuni și sfaturi binevoitoare gratuit tuturor acelor cari li-se adresează.

Asignate și cecuri americane, dolari,
precum și libele de depunere dela alte bănci străine, se primesc spre încasare, aducându-se banii la noi fără cheltulală și eliberându-se imediat libel de depunere.

Pentru Depuneri spre fructificare dăm:
în Cont-curent 4 1/2% netto
pe libel de depunere cu abdicere reglement. 5% - 5 1/2% netto
pe libel de depunere cu termen fix de 1 an și
după sume mai mari 6% netto
Darea după interese o plătește Institutul.

Dolari, asignate și cecuri americane, se primesc spre încasare și depunerile se primesc spre păstrare și fructificare totdeauna sub cele mai favorabile condițiuni la:
Banca Centrală Cluj str. Regina Maria Nr. 6.
Banca Centrală, Filiala Alba-Iulia (fosta bancă „Iulia“)
Banca Centrală, Filiala Arad Piața Boros Béni Nr. 3.
Banca Centrală Filiala Hașieș, (f. bancă „Hașieșana“)
Banca Centrală, Filiala Oradea-mare, (f. b. Sentinela)
Banca Centrală, Filiala Sibiu, str. Cisnădiei Nr. 7. II.
Banca Centrală, Filiala Turda, (f. bancă „Arleşana“)

Sprijiți BANCA CENTRALĂ căci este cel mai mare Institutul industrial și comercial al nostru, înființat cu capital curet românesc ardelenesc. — Prin muncă neobosită și chiverniseală cu rost și-a creat în scurtă vreme un loc de frunte.



Numai lucru bun se răspândește!

Procurarea unui clopot e chestie de încredere, din cauza aceasta sigur prețul nu poate fi lucru principal.

CLOPOTE

executate sub conducerea persoanelor cunoscătoare de branșe, cu chezeșia cea mai mare, numai din material de prima calitate, metal pentru clopote curat și non, fără amestecarea de materiale ieftine!

Clopotele noastre au prin urmare un ton curat, sonor care se aude în mare depărtare și au o durată lungă.

Noi fabricăm numai un singur soi de clopote neîntrecut!

Cu toate, că aceste sunt de calitate superioară, prețurile sunt ieftine!

Termen de livrare scurt!

Fabrica de mașini SCHIEB, soc. pe acții

Secția: Turnătoria de clopote.

Fondată în anul 1830.

Sibiu, Str. Sării Nr. 37.